

ai armatei comune, nu a spus adevărul și deei steagului acestuia nu i-a fost locul acolo și arborarea lui e în faptă un gravamen de drept public.

„Pesti Naplo“, intrăbă: „Ce este de lipsă spre a se dovedi obiectiv faptă vătămării steagului, prevădută în § 37 a codicelui penal? Singur numai mănăjirea steagului, ruperea și îndepărtarea lui? Nu. Aceste fapte esteriore încă nu construiesc vătămarea de steag. De pildă. Să dăcem, că pe palatul ministrului-președinte unguresc, s'ar arbora stégul negru-galben. Dacă cineva ar rupe jos acest stég, ar pricinui pôte mare scandal, dăr nu va comite o faptă de pedepsit în sensul legii unguresc. Căci după lege nu este destul numai ruperea stégului, ci trebuie să se rupă și dea jos un stég de stég, pe care are dreptul să-l folosească ministrul-președinte unguresc. Dacă nu există o normă legală, ori dacă folosirea steagului ori a emblemei lovesce chiar în legile existente, atunci folosirea lor e neîndreptătită și nici nu se pôte comite o faptă de pedepsit contra unui asemenea stég ori embleme. În privința aceea însă nu există nici cea mai mică îndoielă, că în sensul legii pe locuința comandantului de honveți nu e iertată să falfăie stégul negru-galben, ci numai cel tricolor unguresc, precum nu e ertat să falfăie nici odată pe palatul ministrului-președinte.“ „P. Naplo“ încheie dăcând, că cei ce au rupt stégul negru-galben la Monor și Üllö nu se pôte pedepsi după lege.

„Ellenzek“ dăce, că ori-și-cine pôte să se scandalizeze, că pe teritoriul Ungariei se arborază stégul austriac încă până și pe cartierele oficerilor supremi maghiari. Indepărtarea steagului austriac pôte fi o faptă necuviinciosă, dăr nu e „atentat nerușinat“, din contră e un atentat și mai grosolan cel săvârșit de guvern, punând în gura Regelui cuvinte atât de condamnătoare și înjositoare pentru „națiunea“ întregă. Nu e nici o mirare, că se ivesc omeni amăriți, cari vor să dea satisfacția onorării „națiunii“ vătămăte în timpul din urmă prin fapte, ce au scandalizat sentimentul comun al „națiunii“. Înălțurarea stégului negru-galben, care nu reprezintă colorile Ungariei, nici suveranitatea statului „maghiar“, nu e un atentat nerușinat.

„Pesti Hirlap“ dăce, că pentru vătămarea stégului negru-galben, care e numai un semn, în codicele unguresc nu se prescrie nici o pedepsă, prin urmare, cel care l'a rupt nu pôte fi pedepsit.

Nu-i așa, că din aceste voci răsuna

numai expresiuni de „lealitate“ și „fidelitate“?

Deputatul sasi *Baussnern* e dăscălit cu se cuvine de fôia națională săsăscă care „Siebenbürg.-Deutsches Tageblatt“, dăce, că ori în urma „sănătății lui cam sdruncinate în timpul din urmă“ ori din cauza nenorocosului număr 13 al dălei în care a vorbită cătră alegători, *Baussnern* a putut spune, cele ce le-am împărtășit și noi. Lauda lui *Baussnern* cu germanismul său, când el îndemnă pe Sași să se supună ideii de stat maghiar, e curată *baussneria*, căci „desvoltarea unitară națională“ a Ungariei însemnă: eza maghiarisarea tuturor Nemaghiarilor din patriă.

Din afară. Diarele germane și austriace ne aducă erăși sciri neliniștitoare despre *nouă grămadiri de trupe rusesc la granița de cătră Germania și Austro-Ungaria*. La 21 Septemvre n. ne împărtășise „Neue freie Presse“, că în Novosielica rusăscă lângă Prut, aprôpe de Cernăuți, au sosit șese regimente de cavaleria rusăscă. Ađi comunică o scire din Podvoloczyska, că dela 21 Septemvre sosesc în fiecare dă în stațiunea Proskurov mai multe trenuri militare cu trupe de diferite specii de arme, ce vin din interiorul Rusiei și se urnesc mai de parte înainte cătră Kamieniec-Podolski. Precum afirmă oficeri ruși, vor fi trimise în această localitate din urmă șese regimente de cavaleria caucasică și patru regimente de infanteria. Dealungul liniei ferate Voloczysk-Zmierinka sunt grămadite deja despărțeminte tari de trupe și pe lângă acesta se ridică dealungul întregii granițe turnuri de observațiune. Teritoriul rusăscă mărginaș cu Galiția și Bucovina e plin de trupe, și când treci granița în Rusia, te găsesc în rađa unei armate, care și îndeplinește marșul ei strategic. De asemenea „Kölnische Zeitung“ comunică din parte oficiosă, că se aducă mereu trupe rusesc la granița.

Alegerile de deputați în Franca s'au terminat cu izbândă republicanilor, cari vor avé în cameră o majoritate de peste o sută de voturi. Generalul Boulanger a fost ales într'un cerc al Parisului, dăr voturile date lui au fost anulate, declarat fiind deputat contrarul său *Joffrin*, deși a căpătat mai puține voturi. Republicanii caută a scusa anularea alegerii lui Boulanger dăcând, că Boulanger, fiind condamnat, nu pôte fi ales deputat. Fôia rusăscă „Novoje Vremja“, vorbind despre alegerile din Franca, încă până a nu cunoșce rezultatul, dăce, că cei din Berlin,

Viena și Roma nu doresc, ca Franca să iasă din alegeri întărită și să capete un guvern tare și popular, pe când în afară de tripla alianță i-se doresce Franca unu astfel de guvern, fiă el din ori-ce partidă. Din această tabără (adecă cea din afară de alianța triplă ori mai bine dăstă din Rusia) o singură cerere li-se adresă Francesilor — aceea pe care un bărbat de stat rusă a adrasat'o ducelui de Decazes în anul 1870 în cuvintele laconice: „*Soyez forts!* (Fiți tari).“

SCIRILE DILEI.

Serbătore școlară. Măne, Duminecă în 17/29 Septemvre, se va ține serbarea S-tei Sofii, patrôna școlilor noastre române centrale din loc. Cu acest prilej d-lă profesor *G. Bogdan* va ține un discurs, ă corul școlilor condus de d-lă profesor *N. Popovici* va esecuta câte-va piese musicale.

Unirea poștelor cu telegrafele. În urma unui emis al ministrului unguresc de comerț, în curând se va întruni oficiul poștei de aci cu cel telegrafic, însărcinat fiind cu conducerea oficiului întrunită șeful stațiunii telegrafice *Eduard Kopanitsch*. Din cauza acestei întruniri, oficiul telegrafic se mută la 29 eventual la 28 Septemvre n. în localitățile întocmite pentru el în oficiul postal (din edificiul institutului de pensiune.) Fiindcă pörta dela intrare se închide acolo sêra la 10 ore, ăr publicului trebuie să i-se facă cu puțință de a da depeșile până la meșul nopții, se va așea la pörta intrării o sonerie electrică.

Dăr. Domnișôra *Irena de Bremerberg* tinera artistă violinistă a trimis comitetului „Reuniunii femeilor române din loc“ 14 fl. din venitul enrat al concertului ei dat în 5/17 Septemvre cu destinațiunea, ca suma acestă să se întrebunțeze la Crăciun pentru îmbrăcăminte la copii săraci.

Din pašalicul Făgărașului. În ședința din urmă a comitetului administrativ, directorul financiar a raportat, că rezultatul plății dărilor e nefavorabil și la propunerea lui s'au declarat responsabile organele comunale „negligente“. Se'nțelege, cum se nu fiă „negligente“, când nu le ia contribuabililor și pielea de pe ei, căci mulțămită stăpânirii celei vitre unguresc, cu pielea au mai rămas. La rându' inspectorul școlară unguresc raportă, că în urma ordinațiunei ministrului unguresc de instrucțiã s'au „ales“

nouele eforti școlare ale școlilor grănițaresc, care eforti de aci înainte nu mai sunt supuse comitetului școlară grănițaresc din Sibiu, ci comitetului administrativ al pašalicului. În contra acestor alegeri, ticluite de stăpânirea ungurescă cu ajutorul uneltelor ei slugarnice, comunele grănițaresc au protestat, dăr la ordinul inspectorului școlară s'au respins protestele ca „neintemeiate“. Ađi tu îndrăsnelă valahă, să protesteze în contra ukazurilor pašalelor unguresc! Dăr aflăm, că grănicerii își vor face mai departe datoria lor romănescă față cu ilegalitatea ungurescă.

Schimbare de tãrg. Ministrul unguresc de comerț a dat voiã, ca tãrgul anual ce se ținea în comuna Agnita din comitatul Tãrnavi mar la 21 Decemvre, de aci înainte să se țină totdeauna la 7 Septemvre.

Act de sãlbătăciã. Ni-se spune, că un țigan din Tohanu-vechiu turând, din pãcate'i, cățiva cucuruți, fã prins și dus la primăria, unde, în loc de a fi pedepsit omenesce, fã legat de picioare și spânzurat de grindă. Nu-i vorba, țiganul a scãpat tãfã, dăr felul pedepșii rămâne un act de sãlbătăciã.

Tot de geba. Dușmanii nãmului romănesc au uneltit în contra numelui romănesc a comunei Vlahă (Feneșul român) de lângă Clușin, schimbându numele în „Magyar-Fenes“ și prefăcându-se apoi, că cer pentru acestă „permisiune“ dela ministru, care negreșit le-a dat'o, fiind totã comedia cu cererea de astfel de „permisiuni“ curată șiretenia ungurescă. Nu-i vorba, tôte sbucimările jupănilor pentru maghiarisare zadarnice sunt. Dăr cum au suferit Românii să li-se batjocurescă comuna?

Un filoromân. Br. Dr. *Charles Billot*, doctor în medicină, proprietar mare în Zold com. Caraș-Severin, membrul unei familii din cele mai de frunte a Franca, a rãposat în 20 Septemvre în comuna Magyar-Czernea, com. Tãrnavi. Acestă Francu a venit în Ungaria ca administrator al bunurilor familiei regale din Franca *Chambord*, cu carea era înrudit, și astfel cam de 30 de ani trãesce pe pãmântul nostru, cumpărându și apoi bunul Zold, ca avere proprie. În acest restimp — spune „Luminătorul“ — decedat a fost un filoromân mare; el chiar pe față a declarat de repetate-ori „domnilor“, cari îl somau să trecă în ceta lor și să nu țină cu „acești cãrți“ (adecă cu poporul român) — a declarat, dăcem, „că sân-

„L'au osëndit să capete douădec de vergi“.

Bãtrânul dă din cap.

„Rău faci, Ivane — ah, ce rău! Nu lui, ție însuși îți faci rău. Dacă îi vor carbăci spinarea până ce va face răni, îți va fi atunci mai ușor“?

„În viitor se va feri a mai face așa lucruri“.

„Ce se va feri a face? Spune-mi ce face el mai rău decât tine“?

Ivan se nãcaji.

„Ar fi putut să-mi omore nora“, strigă el. „Și acum amenință a-mi aprinde curtea. Ce, nu cumva să mă închin înainte lui pentru acestă“?

Bãtrânul suspină și dăce:

„Tu, Ioane, umbli prin lume, și eu nu mai știu de căț an zac pe cuptor; de aceea tu și cređi, că le veđi tôte și că eu nu vedu nimic. Nimic însă nu veđi, băete, căci te-a orbită ura. Pãcatul străin te împunge în ochi; pãcatul tãu însă nu ți-l veđi în dosu'ți. Dacă el singur ar fi lucrat rău atunci crede-mi, n'ar fi vorba de nici un rău. Căci rãul între omeni nu vine numai dela unul. Rãul este totdeauna între doi inși. Tu veđi slăbiciunea lui, dăr nu o veđi pe a ta. Dacă el singur ar

fi rău și tu ai fi bun, atunci de rău n'ar pute fi vorba. Cine i-a smuls barba? Cine a pus tôte în mișcare? Cine l'a ărit înaintea judecătorilor? Și tãta vina o încarci în spinarea lui. Pentru că tu însuși lucrezi rău, de aceea și este rău. Nu așa am trăit eu, băiete, și nu v'am învățat nici pe voi așa. Trăit'am eu așa cu bãtrânul, cu tată-său? Cum am trăit noi? Canisce bun vecini. De i-se isprăvia făina, venia nevasta lui. „Nene Frol, ne trebuie făina“. — „Du-te în grănar, draga mea, și ia ce v' trebuie“. — De n'avea pe cine trimete cu caii săi — „du-te Vănuț și-i du caii!“ Și dacă nu'mi ajungea mie ceva, mergeam eu la el: „Nene Gardeiev, asta și asta 'mi trebuiece“ — „I-ăi, nene Frol“. — Așa trăiam noi. Și și voi ați pute trăi ușor. Ce faceți însă acum? Nu de multă a istorisit soldatul despre Plevna. Este acestă viață? Și ce pãcat. Tu ești bărbat, tu ești domn în casă. Dela tine se cer tôte. Ce înveți tu pe nevastă și pe copii? Îi înveți să se certe. Mai er cuteză chiar Tarasska, acestă nevoiaș de om, să injure pe mătușa Arina. Și mama ride de el. Te întreb, e bine așa? Dela tine se pretinde. Gândesce-te la suflet. Așa

trebuie să se lucreze? Tu mie un cuvânt — eu ție două cuvinte, tu mie o palmă — eu ție două palme. Nu, băete, Christos, când umbla pe pãmânt, nu ne-a învățat acestă pe noi proștii. De'ți spune cineva ceva rău, înghite, pe el il va bate conștiința. Așa ne-a învățat Isus. Ție o palmă, și tu plăcăți celălalt obraz: dă dacă sunt vrednici. Îți spun, conștiința lui se va mișca, el se va umili și va asculta de tine. Așa ne-a învățat și ne-a poruncit, ca să nu fim trufași. Ce tac? Nu vorbesc cum se cade“?

Ivan nu răspunde nimic.

Bãtrânul tușesce, cu greu își mai reculege puterile și vorbesce mai departe.

„Tu cređi, că Christos ne-a învățat vr'un lucr rău. Dăr învățăturile lui numai pentru binele nostru sunt. Gândesce-te cel puțin la viața acestă trecătoare. Îți merge mai bine ori mai rău, de când s'a ivit acestă Plevnă? Socotesce odată, ce ai cheltuit cu judecățile, cât ai umblat încôce, și'ncolo, câte ai pățit pe drum. Fii tãu sunt deja vulturi tineri, tu n'ai trebui decât să trãiesci și să mergi la deal. Dăr ave și bunăstarea ta merge spre prăpas-

tiã — și de ce? Pentru că ești plin de trufă. Tu trebuie să mergi cu copii pe câmp și trebuie să grijesc însuși de tôte, însă necuratul te mână la judecată sãu la vr'un procaror. De nu vei ara când e timpul, de nu vei sãmăna la timp, pãmântul nu-ți va aduce nici o binecuvântare. Pentru ce n'a priit ovėsul de rëndul acesta? Când l'ai sãmănat? După ce te-ai întors dela oraș. Și ce-ai isprăvit acolo? Ți-ai găsitu beleaua. Ei, băete, gândesce-te la trãba ta, lucră și dispune cu fii tãi pe câmp și în curte; de te vatămă vecinul, eartă-i, cum ne poruncesce Dumnezeu — și vei avé mână mai liberă și nu vei mai simți greutate pe suflet“.

Ivan tace.

„Veđi, Vania, și ascultă de mine, de bãtrânul. Înhamă-ți calul la crăț, plăcă îndată la judecătoria, fă să se sferșescă odată lucrul și dimineț du-te la Gavrilă, împăcați-ve, cum a rëndit Dumnezeu, și-lă invită la tine, măne e tocmai serbătore (ajunul) pregătesce mașina pentru ceai, pune și rachi pe masă — și scapăți de pãcate sufletul acum și pentru viitor. Și așa să înveți și pe nevastă-ta și pe copii tãu“

gele s'au fiindu' francesu', se scie inruditu' cu poporul român, căci ambii au sânge român, deci elu' nu se va deslipi de poporul român și de interesele acestuia. Și așa a și fostu' de faptu'. Br. Billot în tota viața sa a simpatizat numai cu Românii, a sprijinitu' cu rar și zel și cu multă căldură școlile românești, jurnalistica, literatura română, alegerile, întreprinderile etc., cu unu' cuvântu': în faptele sale a fostu' unu' român dintre cei mai distinși și rari ce-i avem. Multe și nenumărate bunătăți a făcutu' Românilor și nici când era vexat și șicanat din partea contrară, nu s'a lăpădatu' de Românii. Fiă'i memoria eternă!

Esposiția de pome în Bistrița se va întocmi și în anul acesta. Bistrițenii iau mari sume de bani pe pome. Acum se facu' însemnate cumpărări pentru firme din Württemberg.

Schimbare de posesiune. Moșia Alămoru' a contelui Ladislau Teleki au fostu' cumpărată, împreună cu „fundus instructus“ și cu toate proviziunile aflătoare pe ea, de colegiul ev. ref. din Aiud, cu prețulu' de 200,000 fl.

Hoți în salonul de cură. Din Timișoara se scie, că în noptea de 23 Septembrie n. o cetă de 15 hoți năvăli în salonul de cură din Marillathal, au legat pe servitorii, cari dormiau acolo și duseră cu ei cassa de Wertheim a ardeșului cu suma de 7000 fl. în ea. Mai mulți oșpeți dela băi se luară în urmărire și hoților, der aceștia începură a împușca. O patrulă de gendarmi din Orașița, atrasă de împușcături, se duse într'acolo și îi succese să prindă trei hoți, er ceilalți fugiți.

Concertul Irena de Brennerberg și Elena Popovic.

Arare-ori s'a vedutu' în orașul nostru unu' concertu' atât de bine cercetat și animat ca cel de Mercuri sera. Interesul publicului era îndoit, căci concertistele: d-șora de Brennerberg, absolventă a conservatorului din Viena, și d-șora Elena I. T. Popovic, elevă a conservatorului din Paris, sunt fiice ale Brașovului.

Eminentul talent și rara dibăciă în mănărea arcului a d-șorei Irena de Brennerberg amă avut plăcerea a le admira încă cu ocaziunea primului ei concertu'. Aceeasi admirare și aceeasi impresiune plăcută și adăncă a produs'o în noi și producțiunea d-sale de Mercuri sera. D-șora de Brennerberg ne-a dat două probe, că a studiat muzica cu multă seriozitate și diligență și că posedă și unu' simțu' adăncu' și puternicu' pentru arta ei.

Cu totă căldura cea mare ce domnea în sală și care influența și asupra corderelor vioarei sale, d-șora de Brenner-

berg a executat grelele piese din program: Concertul G-moll de Max Bruch, „melodiile țigănești“ de Sarasate și fantasia de Ernst cu o perfectă nuanțare și cu multă dulcetu'.

În urma aplauselor nesfârșite ale publicului, d-șora de Brennerberg a mai executat o piesă și afară de program.

D-șora Elena Popovic a pășitu' pentru prima oară înaintea publicului, pe care l'a câștigat curând prin înfățișarea ei dragălașă și prin vocea ei de soprană dulce și forte bine cultivată. Predarea viată și corectă, precum și modulațiunea frumoasă și curată intonare, care mai ales în tonurile înalte era cu mult efect, ne-a dovedit îndată școlă escelentă de Paris, ce-o posedă și a pētruns'o atât de bine tineră noastră cântăreță. D-șora Popovic a cântat arie din „Trovatore“ de Verdi și aria din „Freischütz“ de Weber cu cel mai frumosu' succesu'.

D-șora Popovic a fost asemenea forte mult și sgomotosu' aplaudată și la cererea publicului a mai cântat la finea programei și doina Jianului, care ne-a lăsat cea mai plăcută impresiune. Ambele d-șore concertiste au primitu' multe și frumoșe buchete de flori.

Sfintirea bisericii din Bușteni.

În ziua de 9 Septembrie s'a sfintit biserica Domnescă de pe domeniul Coronei Bușteni, comuna Predel în România, cu mare solemnitate. De față au fost Regele și Principele moștenitoru' Ferdinandu', d-lu' Lascariu Catargiu, președintele consiliului de miniștri, d-nii miniștri: generalu' Manu, C. Boerescu și G. Păucescu, Casa Sa militară și civilă, d. Garoflidu', prefectulu' de Prahova, primarii comunelor Sinaia și Predeal, și unu' forte numerosu' publicu', notabili și locuitori atât din localitate cât și din toate împrejurimile, îmbrăcați cu haine de sərbătore, în cari se deosibiau mai alesu' frumoșele costume naționale. Băeții și fetele școlilor rurale Bușteni, Azuga și Predeal veniseră cu stégurile lor, sub conducerea învățătorilor și învățătoarelor și cântau imnul regălu; er asistenții aclamau cu entuziasm pe Regele și pe Principele Ferdinand.

La intrarea în biserică Suveranulu' a fost întâmpinat de Mitropolitulu' Iosif, înconjurat de unu' numerosu' cleru'. După ce Regele și Principele Moștenitoru' sărutară crucea și sfânta evangeliă, intrară în biserică, Mitropolitulu' conduse pe Regele la tronulu' s'au, er moștenitorulu' coronei a luat locu' la dreapta.

Serviciulu' sfintirii s'a oficiat de cătră Mitropolitulu' Ungro-Vlahiei și Primatu' alu' României, de mai mulți arhimandriți ai S-tei Mitropolii și de acelu' altu' mânăstirei Sinaia, de mai mulți preoți, ieromonachi, diaconi și alți clerici veniți din împrejurime, asistându' și E-

piscopulu' de Râmnic și Noulu'-Severin Ghenadie.

Mitropolitulu' începă serviciulu' divin prin înconjurarea de trei ori a sfintei mese din mijlocul altarului, pe când corulu' sfintei Mitropolii cânta troparele, care precedu' sfintirea, apoi ridică disculu' cu sfintele mște pe cap și eși afară din biserică, precedat de preoții și clericii, cari purtau sf. Evangeliă, Sfântulu' Chivotu', crucea, stéguri și felinare, și urmat de Regele, de Principele Moștenitoru', de persoanele oficiale și de poporu'.

Astfel alcătuită, procesiunea ocil biserica de trei ori în sunetulu' clopotelor. După fiă-care oculu' se făcu' o stare dinaintea fațadei bisericii, punându-se Sfintele mște pe tetrapodu', și se cetă apostolul, evangeliile de înconjurare și câteva din rugăciunile de sfintire. În totu' timpul acestor rugăciuni Regele și Principele Ferdinandu', clerulu', d-nii miniștri, reprezentanții autorităților și întregulu' poporu' stătură în ghenunchi și ascultară în cea mai deplină tăcere rugăciunile, ce se rostiră. După a treia ocolire, Părintele Mitropolitu' se apropia de intrarea bisericii domnesci împreună cu Regele și cu Principele Ferdinandu' alu' României, pe când ușa era închisă.

După ce Mitropolitulu' făcu' întrebarile repețite de trei ori, la cari răspunse sfintia sa arhimandritulu', care se afla înăuntru, prea sfintia sa făcu' trei cruci cu sfintele mște d'asupra ușei, care se deschise pe dată, și imediatu' clerulu', Regele și Principele Ferdinandu', d-nii miniștri și toți cei de față intrară înăuntru. Ajungându' în altaru', Mitropolitulu' Primatu' depuse sfintele mște împreună cu aromatele de sfintire la piciorulu' S-tului prestol; apoi Regele, Principele moștenitoru', d-nii miniștri, mai multe dōmne și domni intrară în altaru' și se începă spalarea și îmbrăcarea sfintelor mese.

Apoi se începă sfânta liturghiă, în timpul căreia corulu' sfintei mitropolii execută cântecele bisericesti prescise. Îndată ce se sfinși S-ta liturgiă, Mitropolitulu' eși în mijloculu' ușilor împărătesci și rosti cu voce tare cuvântarea următoare:

„În numele bisericii drept credincioșe și autocefale române, al cărui umilitu' servitoru' sunt prin mila lui Ddeu, imi esprimu' fericirea, că providența m'a învrednicit să sfințesc acestu' nou locaș de rugăciune, monumentu' la ochi bătător de sentimentele de pietate, de cari sunt însuflețit Maiestatea Vostră și Maiestatea Sa Regina.

„Din prima și a domniei Maiestății Voștre, în stăruința ce ați pus, de a ridica țera la înălțimea, la care ea a fost

sub cei mai mari domni ai neamului nostru, și după cum glăsuiese și devisa glorioșei case a Maiestății Voștre adică:

„Nimicu' fără Dumnezeu,“ ați recunoscut în totă întinderea sa însemnata ce o are biserica și religiunea în viața morală a orî cărui poporu', der mai cu semă la noi, unde sentimentulu' național și cultura au găsitu' totdeuna în aședămintele și întocmirile bisericesti datorite pietății strămoșilor noștri, adăpostulu' și apărarea lor cea mai puternică în vremurile de grea cumpănă.

„Cum a spus'o Maiestatea vostră la Curtea de Argeș în România domni „cei mai mari au înălțat biserici și lavre, voință a întări astfel mai multu' „credința“, și pentru că „ei priveau cu „dreptu' cuvântu' în biserică și povața „sa scutul cel mai puternicu' al neamului Românesc.“

„Spre aducerea la îndeplinire a acestor de totă lauda demne cuvinte și sentimente, a fostu' purerea îndreptată mintea Maiestății Voștre și în puținii ani, de când există administrațiunea domeniului Coronei, ați făcutu' ca nici una din comunele de pe elu' să nu rămână fără biserică, demnă de înalta ei chiamare, fără școli, din cari multe ar pute figura cu onore și prin orașele cele mai bune. Aci chiar, lângă noi, se ridică unulu' din acele focare de lumină.

„Maiestatea vostră nu numai ați clăditu' ca Stefanu'-celu'-Mare biserici, cari se spună viitorimei sentimentele sale; ci aflându, că santele locașe, ridicate de Stefanu'-celu'-Mare, erau stricate de asprimea vremurilor, ați îngrijit să fiă aparate de stricăciune și peire.

„În această biserică, unde suntemu' adă întruniți prin voința Maiestății Voștre cu toți, Suveranul, guvernul, clerici și mirenii, mulțumescu' în numele bisericii și alu' credinciosulu' poporu' Maiestății Voștre pentru acestu' frumosu' dar, și rogă fierbinte pe A-Totū-Puternicul să reverse totu' belșugulu' binecuvântărilor sale asupra regelui și reginei noastre, să i dea câtu' mai curând deplină sănătate pentru ca să o revedem îndeplinindu' și printre noi misiunea de caritate creștinească și protecțiune a armatelor, prin cari a făcutu' deja așa de multu' bine, asupra acelu' care va fi odată chemat să ducă mai departe, cu ajutorulu' marilor exemple ce le-a avut sub ochi, mărta operă la care cu atata stăruință v'ati devotată.

„Bine cuvinteze A-Totū-Puternicul pe sfetnicii Tronului și ai țerii, pe vitejii noștri ostași, demni urmași ai strămoșilor lor și pe totu' creștinesculu' poporu' român, pentru ca astfel, cu mila și ajutorulu' lui Dumnezeu, să învingă greutățile și piedecile spre binele patriei și spre întărirea credinței părinților noștri.“

Serviciulu' divin s'a sfinși apoi cu unu' „Te Deum.“ În urmă Mitropolitulu' Primatu', Regele și Principele Moștenitoru', urmați de d-nii miniștri, de casa militară și civilă și de asistenți, eșind din biserică, au fost întâmpinați în prispa acestui sfântu' locaș de cătră

Ivanu' suspină, elu' cugetă: Adevărul vorbesce bătrânul. Și nu mai simte mânia. Numai câtu' nu scie, cum să începă, cum să se împace.

Ca și când ar fi găcit gândulu' fiului s'au, continuă bătrânul.

„Nu amâna lucrul Vania, plecă îndată. Stinge focul, până ce încă n'a prinsu' flacăra; căci de va flacăra odată, nul' vei mai pute domoli.“

(Va urma.)

O mamă.

Lângă coșciugulu' încă deschis și înconjurat de pompă funebră ședea în ghenunchi o tineră femeie sdrobită de durere. Fața ei fără de lacrimi îi era aprôpe așa de palidă ca a mortului, ale cărui nobile trăsuri nu erau desfigurate și care se părea că dorme numai.

Ușa camerei morture se deschise și o tineră fată intră. Ea se plecă spre tineră femeie ce ședea nemișcată în ghenunchi.

„Soro, vino la noi! Este deja târziu, trebuie să te odihnesc puțin.“

„Să mă odihnesc? Creși tu, că așu' pute dormi? — O, tu nu cunosci încă durerea!“

„Der e atât de neplăcutu' aci!“

„Neplăcutu' Da, așa'mi era și mie

odinioră în apropierea unui mortu'. Inșă acestu' mortu' a fostu' soțulu' meu, cu care am fostu' unită cu trup și suflet. Nu, lasăm aci, și așa mâne mi'lu voru lua pentru veci!“

Sora se duse.

„Onorie alu' meu, eu să te părădescu', pe tine, care mi-ai fostu' totulu'? O, ei nu sciu, câtu' te-amu' iubit, câtu' de cuminte și bună erai. Ei nu sciu, cum ai priceputu' tu a mă preface pe mine, din nesimțitore de viața asta, din pesimistă, din unu' felu' de plantă din florăria, într'unu' rașimulu' vieții mele celei tinere; tu falniculu' meu stejaru', de ce mi-ai fostu' doboritu'? Mărtea ta imi răpesc viața mea internă, de ce nu și pe cea esternă? Da la unirea noastră am fostu' nedespartiti în viață, să fimu' deci uniți și în morte. Vreu să dormu' lângă tine, să ne ducă pe amândoi împreună. De ce să mai trăiescu'? Ce mă mai legă de viață? Cine are să mi simță lipsa?.. Lipsa cine mi-o va simți?“

Deodată îi reveni în memoriă cine: copilulu' ei! copilulu' lui!

Da, acesta era o legătură, care o lega de viață. Der băiatulu' era încă atât de tineru', încatu' ușor i-se putea alina durerea pentru pierderea părinților, Bu-

nica și mătușile ilu' iubiau îndeajunsu'. Ele ilu' răsătau încă de pe acum.

„Lă răsătau! Cum îi veni ei acestu' cuvântu' în minte? Mortulu' urgisise această vorbă și ferise adesea pe băeatu' de desmerdările bunicei, ba ilu' luase chiar de sub mânil mamei sale.

„Voi faceți din băețu' o păpuse, unu' răsătat feciorașu' alu' mamei. Fiulu' meu nu trebuie să fiă crescutu' mueresce, trebuie să devie bărbatu!“

Cātu' de vii îi sunau aceste cuvinte în ureche! Visa ea unu' visu' uritu' și soțulu' ei nu era mortu', ci îi ținuse, precum făcea edesea, o mică lecțiune despre aceea, că femeile nu aru' fi în stare a educa din băeți bărbați?... Nu cumva citase elu' érași tocmăi acum: Femeea aceea trece de cea mai bună, care este în stare a înlocui copiilor ei pe tatălu' lor?“

Ah nu, nu era visu'. Der ore nu voia dēnsa să i răpescă copilulu' ei, căruia trebuia să i înlocuiască pe tatălu' s'au, chiar și pe mama? Nu, ea nu trebuia să mōră, pentru băețulu' ei nu. Elu' nu trebuia lăsatu' pe mânil bunicei care, în îngrijirea ei prea gingașe pentru nepotul s'au, ar cresce din elu' unu' bărbatu' molaticu', slabu' de caracteru'. Băețulu' era

după exterioru' icōna tatălu' s'au, așa trebuia să devină și în interioru'

Der era ea în stare a cresce din băețu' unu' bărbatu'? Nu era și dēnsa neliniștită, îngrijată, slabă?

„Tu trebuie să i învingi neliniștea și téma ta cea pré mare“, dīsesse odinioră soțulu' ei.

„Așa voiți face, Onorie, iți făgăduesc! Fiulu' tēu se devină unu' bărbatu', precum ai fostu' tu!“

Promisiunea tinerei veduve fu făcută într'unu' tonu' forte seriosu'.

A doua și diminēța, după ce veghiase totă noptea lângă mortu', se duse la băețu'. Acesta era tocmăi la bunica, sēnătosu', tare și vioiu.

„Vino, Onorie, să sēruți pe tata!“

„Pentru Dumnezeu, Eiso, dōră nu vei duce copilulu'...“ vrū să dīcă bunica încercându să reții pe fie-sa.

„Este tatălu' s'au, mamă!“

Cu o hotărîre liniștită duse ea pe băiatu' lângă sicriu și ilu' ridică.

„Sērută pe tată-tēu pe gură!“

Băiatulu' se codea.

„Sērută'lu“ îi porunci ea cu asprime mare. „Tata dorme numai“, adăugă ea mai blându'.

primarul comunei Predeală, asistat de totu consiliul comunal, care a rostit cuvântarea următoare:

Sire, *Alteță regală!* O dorință adâncă simțită de locuitorii buștenari, ai comunei Predeală, se îndeplinește astăzi.

Lipsea acestora locașul de rugăciune și odihnă sufletescă și etă că această dorință acum li s'a îndeplinită.

Redeșteptându gloria armelor străbune, ridicându țera la înălțimea de astăzi, Maiestatea Văstră, acum în timpuri de pace, înzestra țara cu locașuri de lumină și de rugăciune, prin administrația domeniului Coronei, conducând-o fără pregetu spre progresu.

Asemenea glorioșilor vechi domni, cari după câștigarea bătăliilor zideau biserici, așa și Maiestatea Văstră V'ați îndurat prea grațios a înzestra comuna noastră, pe lângă cele două locașuri de școlă, și cu acestu sântu locașu.

Locuitorii de aici depun, cu acestu privilegiu, la picioarele tronului Maiestății văstre mulțămirea lor respectuoasă și sentimentele lor de adâncu respectu și devotamentu.

„Și în acestu sântu locașu, înălțându inimile noastre cătră A-tot-Puternicul, nu vom înceta, Sire și Alteță regală, a striga din adâncul sufletelor noastre:

„Să trăieșcă Maiestatea Sa Regele nostru prea iubit Carolu I. Să trăieșcă Maiestatea Sa Regina! Să trăieșcă Alteța Sa Regală principele Ferdinandu, moștenitorul coronei! Să trăieșcă România!

Regele mulțumi în terminu binevoitori d-lui primaru pentru aceste frumoșe sentimente.

După aceea, Regele și Principele Ferdinand urmați de întregul cortegiu au înaintatu în mijlocul poporului strânsu în mare număr în curtea biserice și ale cărui vii aclamașii nu încetau unu momentu și a elevilor rurali, cari cântau imnul regal, spre masa întinsă cu peste 700 de tacâmuri, cari, după datină, s'au împărțitu după masă, spre amintirea aceste frumoșe și comensilor. Regele a binevoitu a se întrefin cu mai mulți săteni.

De aci, Regele urmatu de toate persoanele de distincțiune, s'a dusu la școlă, unde se pregătise o îmbelșugată masă, la care au luat parte peste o sută cincideci de persoane, dintre cari preasfinții Prelați, Mitropolitu Primatu, Episcopulu Ghenadie alu Râmnicului și Noulu-Severin, archimandrișii și totu clerulu oficianțu. Musica regimentului 3 liniă cântă în totu timpul mesei, Toți au observatu marea satisfacțiune, cu care Regele se afla în mijlocul aceste adunări în ziua, în care se îndeplinește una din dorințele inimei sale prin ridicarea aceste frumoșe biserice.

D-lu Primu-ministru, L. Catargiu, a ridicatu unu toastu în sănătatea Regelui,

exprimându în terminu bine simțiti urările sale de viață lungă, pentru a putu Regele să sevăreșcă multe asemenea fapte de pietate, menite a ridica nașionea prin întărirea credinței. După masă Regele s'a întrefinutu câtu timpu cu oșpeții săi, și apoi se duse din nou spre curtea biserice, pentru a privi jocurile nașionale, executate cu veselie de locuitorii în sunetul a două tarafuri de lăutari, jocuri cari s'au prelungitu totă ziua.

Regele și Principele Moștenitoru și-au luat apoi ziua bună dela toți asistenții și în mijlocul deselor aclamașii ale poporului, s'au întorsu la Sinaia.

Locuitorii împodobiseră cu verdetă și cu steguri nașionale casele lor și stradele. La fabrica de hârtia din Bușteni erau mai multe inscripșii, în onoarea Regelui, Reginei și Principelui Moștenitoru. Școlă domneșcă din Bușteni era împodobită ca și presbiterulu cu brași. Totulu contribui a mari impresiunea frumoșă și amintirile plăcute, ce le-a lăsatu această serbare celor preșenți. Biserica sfințită este lucrată cu multă îngrijire și cu deosebită artă atatu în lăuntru, câtu și pe din afară, și astăzi felu de natură a ridica sentimentulu religiosu alu credincioșilor, cari o voru cerceta, prin înfășurarea estetică ce o preșintă. Ea a fostu pusă sub hramulu Sântei Feciore, prin inscripșionea următoare, săpată pe pietra de asupra ușei principale:

„În numele Tatălui, alu Fiului și sântului Duch, alu unui Dumneșeu în treime mărîtu.

„Noi credincioșii și de Christosu iubitor Carolu I și Elisabeta, Rege și Regina ai României, ridicat'am din temelie această sântă și d-deșcă biserică și îndestrat'o-am cu toate cele de trebuință punendu'i hramulu Nascerea pre Sântei Născătoare de Dumneșeu și purerea fecioră Maria, spre a ne fi Nouă de vecinică pomenire.

„Și s'au sfințitu de cătră Mitropolitulu Ungro-Valachiei, Primatu alu României, Iosifu, față fiindu Noi și alu Noștru de Christosu iubitor Moștenitoru, Principele Ferdinand, și s'feticii și credincioșii Noștri și enoriașii și totu poporul din loc, în anii dela intruparea Mântuitorului și Domnului Noștru Christos 1886, luna lui Septemvre în optu zile; ér alu Domniei Nôstre, în această de Dumneșeu zădită țără Româneșcă, două-deci și patrulea anu.“

Trecătorulu privindu biserica Domneșcă din Bușteni, va putea repeta cuvintele bătrânilor noștri: „Fericiti cei ce a făcut'o, fericiti cei ce a lucrat'o, vrednici sunt de laudă.“

Biserica s'a ziditu pe cheltuiala Regelui și costă aprupe o miă de lei.

Șerpele încălțitu la sînu.

Am primitu adese-orî plângerî dela culegători de litere din tipografia archiepiscopală din Cernăuți în contra tratamentului, ce'lă suferu din partea conducătorului acelei tipografii și altor străini de acolo. N'amă amintitu nimic din acele plângerî, creșendu, că pôte sunt isvorite din cine scie ce neînșelegere a culegătorilor cu conducătorulu tipografiei.

Vedem însu, că asemenea plângerî a primitu și „Revista Politică“ din Suceva, care ne dă și alte interesante amărune. Purtea conducătorului amintitu față cu lucrătorii o trece cu vederea, nefindu de interesu generalu; dără părerea acestui conducător despre noi Români, cum e reproducă într'o corespondență primită de foia din Suceva, o publică în credința, că va interesa mai alesu pe fundatorii binevoitori ai tipografiei. Etă în estrasă ce scrie corespondentulu:

„Și eu am avut nenorocirea de a veni din Viena la tipografia archiepiscopală din Cernăuți. Dlă Kerekjarto între multe altele mi-a spus, că lui nu i-se va putu face nimic, deși voru scrie „Valahii proști“ în contra sa, ca se capete rane la degete, și deși voru exista de ce „Gazeta Transilvaniei“, „Tribune“ și „Reviste Politice“. *Valahii sunt așa de proști și de tonți, că poți face cu magarii ce voiesc*, numai trebuie să scii cum s'o începi. — Trebuie mai întâi să te asigură de căpeteniă și toți ceilalți trebuie să jôce cumeacăntă aceasta. Înainte de vr'o câte-va zile de pildă a scrisu „Revista Politică“ în contra tipografiei și anume într'unu așa ton, că d-lu Călinescu a voit imediatu să demisioneze. S'a conchematu o ședință, dără eu mai înainte am sciutu cum stă lucrul, și la ședință toți ne-au rugatu să nu demisionăm. Acum a dat archimandritulu raportulu la tipariu și într'acesta a datu unu răspunsu convenit tuturor gazetelor, acuma potu lătra căni cum voiesc.“

Acestu Kerekjarto, conducătorulu tipografiei, care mănă pânea celor, pe cari îi batjocuresce atatu de brutalu, e Unguru. Administratorulu tipografiei, pâr. archim. Mironu M. Călinescu, a gășitu cu cale să ia în apărare pe subordonatul sêu scriindu în raportulu din 1889 despre înființarea tipografiei archiepiscopale din Cernăuți următoarele:

„Éră „criticasterilor de totu felulu“ li răspund cu apostolulu Paulu (I Cor. 4, 20.): „Că nu este în cuvântu împărăția lui Dumneșeu, ci în putere“, nu în vorbe ci în fapte; adresându-le cuvintele apostolului Iacobu (2, 18. 20.): „Tu ai

credință, éră eu am fapte; arată-mi credința ta din faptele tale, și eu îți voi arăta din faptele mele credința mea. — Credința fără de fapte môtă este“. Recunoștință dela lume n'am așteptatu nici când, ci mi-am căutat numai mulțămirea sufletului meu. Și sufletulu meu află deplină mulțămire, că mi-a succedut a realiza o dorință seculară întru folosulu sântei noastre biserice și alu poporului nostru dreptu credinciosu din țără“.

Dacă după cele arătate mai sus sufletulu părintelui Călinescu totu mulțămît este, și dacă realizarea seculari dorinți a constat în a încălți la sînu româneșcu șerpî veninosi, cari ași mușcă acestu sînu, atunci bine dize, că acestu lucru i-a succedut, ér „criticasterii“ n'au decâtu să înregistreze acestu succesu.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulu biurului de coresp. din Pesta.)

Berlinu, 28 Septemvre. Scirile cele mai noue alărmătoare despre pregătirile de răboiu rusești nu deșteptă nici o îngrijire. Lumea s'a dedatu cu această stare de lucruri și nu e temere de o apropiată turburare a păcii, cu tôte că Rusia are de scopu a face unu nou împrumutu pentru continuarea înarmărilor sale.

Bucureșci, 28 Septemvre. Regina Natalia a Serbiei a plecatu aseră la Belgradu.

Belgradu, 28 Septemvre. Regina Natalia va sosi de siguru aici Duminecă. Regele Milanu însu nu va veni.

Pojun, 28 Septemvre. Vorbierea împărșită de foile din Peșta a archiducelui Fridericu cătră deputașia orașului e cu totulu apocrifă. Archiducele răspunde mai întaiu scurtu unguresce și apoi nemșesce. N'a amintitu cu nici unu cuvântu despre raporturile dintre civili și militari.

Rotterdam, 29 Septemvre. 4000 de lucrători dela cheu au făcutu grevă. De ore-ce au voit să împedece și pe alții dela lucru, a intervenitu polișia, a atacatu mulțimea și a împrășiat'o, lovindu cu săbiile. Garda comunală e chemată sub arme.

Buzele cele rumene ale băietului atinseră palida gură a mortului.

„Ingenunche și rögă-te cu mine!“

Mama și fiulu înghenunchiară înainte cociugului. Plin răsună vocea copilului, înecat de durere însu vocea tinerei veduve.

„Ți-e frică?“

„Tata mi-a dîșu se nu mă temu de nimic. Celu ce se teme, nu este bărbatu!“

„Fiulu meu!“

Plângendu cu suspine tînăra femeia își îmbrășișă copilulu.

* Scurtu timpu după înmormentare, închiriă tînăra veduvă o mică casă afară din orașu, pentru ca să locuiască acolo cu băietulu ei. Mamă-sa se înpăimînta de această faptă.

„Cum poți tu trăi într'o astfel de singurătate? Nu vii cu lumea în nici o atingere!“

„Lumea mea este copilulu meu.“

Și în faptă ea nu trăia decâtu pentru băietulu ei. Dacă de o parte nu era pentru ea unu sacrificiu a se retrage din lume pentru elu — de altă parte aducea ea mari și grele sacrificii, spre alu cresce astfelu precum făgăduise. Ea îl lipsea pe băietu de oriși ce co-

moditate, îi învertoșă fragetulu trupulu în totu felulu. Chiar pe frigulu celu mai aspru trebuia să dormă în odaia neîncălțită.

„Mamă, e grozavu de frig aici. Te rog, te rog forțe multu, lasă să încălțesc odaia!“

„Nu, băietulu meu, a dormi în odaia încălțită însemneză a te moleși.“

Clănțanindu'i dinții se băga băietulu sub plapomă. Ah, fă-care tremur alu lui era pentru inima ei gingașe o lovitură de cupit. — Și totuși ea nu ceda.

De timpuriu începă alu ocupa pe băietu seriosu. Ii era interdișu a întrepruce orele de lucru, să fi fostu sôrele câtu de suriștoru, să fi fostu gheta de patinatu (de datu cu piciorande) câtu de ademenitoare.

Dacă însu lucrulu era gata, atunci se putea juca Onoriu. Soși de jocu de condișionea sa nu se aflau în tirgușorul acela. Mama se cam codea la începutu de a'i da voiă să se jôce cu băieți needucați de acolo, dără să îndupleca și lăsa pe băietu să se jôce de-a soldașii, cu mingea (pila) și să se dea cu sania și altele.

Atunci elu se întorcea plin de bucuria acasă, însu cu hainele rupte și cu limba poporului.

Când se întempla să fiă și bunica de față, gasea că e lucru ordinaru acesta.

„Băietulu nu pôte să apară în salonu cu această limbă!“

„Nici nu'mi cresceu copilulu pentru salonu.“

„Dără pentru ce atunci?“

„Pentru viață!“

Tînăra femeia, frumoșă ca unu cablou, avea mulți peșitori. Dără ea clătina din capu, când i-se vorbea despre unu nou mărîșiu.

„Așu trebui să asemănă mereu, și cu decedatul meu soșu nimenea nu pôte sămăna.“

Băietulu era nedespărțitu de mama sa și o adora. Și totuși inconșientulu elu îi străpunsu peptulu ca c'unu pumnal. Voia să se ducă la marină. Inima ei sângera, când ș'lu închipuia pe marea turburată de furtună, departe de densa lună și ani întregi.

Ea încercă alu îndupleca pentru o altă carieră.

„Da, mamă, voi deveni ceea ce vrei, amplotu, profesor, dără...“

„Onorie, dără?“

„Nimicu, mamă!“

„Spune'mi, fiulu meu!“

„Nu potu!“

Ea scia bine cum sună vorbele din urmă: „Dără fericitu nu voi deveni.“ Ea mai încercă a se mângăia, că această dorință de a deveni marinaru pôte să fiă trecătoare. Când însă îl întreba cineva: „Ce vrei să devii băete?“ elu răspundea: „Nu sciu!“

Tôtă voința, totă hotărîrea îi fu luată băietulu. De apă se ferea. Nici odată nu se mai urca în luntre, pentru ca să veseze pe riulețulu, ce curgea pe acolo, nici nu se mai aședă la mal, ca să asculte șgomotulu valurilor.

Sărmana inimă de mamă se afla în grea luptă. Insă privirile cele posomorite ale favoritolui ei și sila ce ș'și-o făcea elu naturei sale pline de viață și energice, ea nu le putu suporta. La țina născerii lui, ea îi dete o hârtie întocmită.

„Fiulu meu, Onorie, ia-ți darulu!“

Elu ceti: Rugarea cătră Academia de marină pentru primirea lui Onoriu.

Elu nu putu ceti până la sfirșitu, hârtia îi cășu din mână.

„Mamă!“

Elu cășu la picioarele ei, din ochii lui svécinră lacrimi de bucuria.

EDUCAȚIUNE.

Cum trebuie să fiă crescerea,

ce părinții o dau copiilor, pentru ca școala să-și ajungă mai cu înlesnire înaltul ei scop.

Motto: Copiii buni sunt bucuria părinților, temelie școlii și fala și nădejdea îndreptățită a nemului lor.

(Urmare.)

După ce v'am vorbit despre acest rău fizic, radical, numit onaniă din care, cum am arătat, derivă ca dintr'o fântână o mulțime nesfârșită de rele de tot felul, trupesc și sufletesc, vreau să vă vin în ajutor, indicându-vă și mijloacele, prin care să căutați a-i feri pe copiii D-vostre de a căde în acest păcat pestifer.

1.) Feriți-i de lene și de lipsă de ocupațiune. Lenea, după cum am vădit într'altă loc, este începutul tuturor viciilor, e cu deosebire hrana păcatului onaniei. Sufletul omului așa este întocmit de la fire, ca să fie totdeauna activ. El nu poate să nu gândească ceva în fi-ce clipă. De nu-și gândește însă ceva bun, frumos și nobil, e neapărat să-și cugete ceva rău și netrebnic, e silit să dea frâu liber fantasiei sale, să-și plăsmuiască fel de fel de închipiri, să se legene în fel de fel de visuri nebunesci, se-și zugrăviescă fel de fel de chipuri, din care apoi isvoresc ca dintr'o fântână o mulțime de plăceri, și dorințe păcătoase.

Acosta este o stare de pângărire păcătoasă a sufletului. O închipuire coruptă se face stăpână asupra omului și murdărește judecata cu fel de fel de tablouri voluptoase. Numai o viață muncitoare-l feresc de astfel de primejdii.

Munca strădalnică, intensivă, munca trupescă și sufletescă, îi împrăștiă astfel de gânduri nebunesci și păcătoase, îi înalță și oțeliesc puterea voinței, îi prepară o viață sănătoasă și îi pune în vedere scopuri înalte și frumoase, pe care cu o adevărată desfătare sufletescă se străduiesc a le ajunge.

2.) Feriți-i de o viață moleșită. Sunt foarte stricătore: așternuturi moi, prea căldurose de puf; vestimente prea căldurose și strimte; rămânerea prea îndelungată în pat și culcarea prea de timpuriu; lipsa de mișcare și de încordare a puterilor fizice. Multă

stricătore sunt și mâncările prea hrănitoare, prea aromate; prea multă carne și ouă ș. a., băuturi spirituoase și totu ce ațită nervii.

3.) Feriți-i de necumpătate. Umplerea stomacului cu mâncări și băuturi e o povară stricătorească nu numai pentru trup, ci și pentru suflet, pe care-l face trândăv, moleșit, împedându-i claritatea și judecata liniștită și punându-l în o stare abnormă de beție, în care impresiile și cugetările sensuale întrec în privința vioiciunii pe cele spirituale. În o astfel de stare este foarte greu să nu învingă pornirile necurate ale inimei și sufletului omenesc.

4.) Feriți-i de societăți rele. *Societățile rele strică năravurile bune*, este o vorbă veche, care cuprinde mult adevăr. Conversații frivole aprind sufletul junelui și măresc materialul gândurilor lor murdare. O conversație murdară-l face pe om capabil de orice fapte nebunesci.

5.) Feriți-i de a ceti cărți rele, care sunt o otrăvă pentru sufletul tinerului, ca romane, istorii de amor, cărți frivole, imorale, care înfierbentă fantasia, slăbesc și întunecă judecata sănătoasă, otrăvesc inima și corup puterea închipuirii și a judecării. Acosta otrăvă, din nenorocire lătită pretutindeni, este isvorul infinitelor nenorociri omenesci. Sute și mii de onaniști au ajuns în mormânt din cauza veninului pestifer isvorit din cărți rele. De aceea priveghiați, aveți grijă ce fel de cărți cetesc băieții voștri. Nu-i lăsați să cetescă or și ce carte. Cetiți-o mai întâi voi și numai după ce v-ați convins, că cuprinsul ei nu e primejdios, dați-o să-o cetescă fiul sau fiica voastră. De cumva D-vostre ca părinți nu o știți acosta, sau din cauză, că n-aveți timp, sau că nu aveți priceperea trebuincioasă despre valoarea cuprinsului cărților de cetit, atunci întrebați ceii puțin pe alții competenți, ce să cetescă fiii și fiicele voștre și ce să nu cetescă.

6.) Feriți-i de totu, ce ațită și înfierbentă fantasia. Un păcat de marte sevrănesc părinții, care permit fiilor și fiicelor a cerceta prea de timpuriu teatru și încă fără a ține cel puțin cont de piesele, ce au să fie reprezentate pe scenă. Sunt o mulțime

de bucăți teatrale, care nicidecum nu sunt potrivite pentru tinerime. Sunt chiar unele părți atât de indecente, încât se vatămă chiar simțul de rușine al bătrânilor. Cu deosebire însă păcătoesc în privința acosta părinții, care duc pe copiii lor în societăți șantante, unde nu se mai ține nici o socoteală de tonul decent, care ar trebui să-l aibă orice reprezentație pentru copii.

ECONOMIA.

Economia în asigurare.*)

I.

Nenumărate sunt pericolele, care în fiecare zi, ba în fiecare oră amenință averea și viața și sănătatea omului. Incendiuri (focuri), inundări, rupturi de nori și grindina nimicesc prea adeseori dintr'odată ceea ce a agonisit munca grea și neobosită de mulți ani. Totu așa, precum ne învăță îndeajuns experiența, nici un om, fiă bătrân ori tânăr, fiă încă odată așa de tare și sănătos, nu este nici măcar o oră sigură contra morții. Spre a micșora și a alina câtu numai se poate urmările unor asemenea întâmplări, care nu se pot încunji, nici prevedea, au venit omenii la ideea asigurării.

Sunt două feluri de asigurare: una are de scop asigurarea în contra unor pierderi posibile, cealaltă are de scop a da oricui asiguratului însuși or altora titlul și dreptul de a se aștepta la un folos. De categoria cea dintă se ține asigurarea contra focului, asigurarea de transport, de vite, de hipotecă, contra grindinei și altele; de categoria cea din urmă se ține asigurarea pe viață, asigurarea de zestre, de capital și de rentă, asigurarea pentru casă de bălă, cea de bătrânețe și invaliditate ș. a.

La asigurări se manifestă în modu binefăcător și măreț puterea cea mare, ce zace în reunirea multor puteri mici. Acosta reunire se poate face în două moduri: or adună participanții între sine prin contribuțiile lor sumele, care sunt a se da ca desdăunare într'un an, or se înființează o societate pe acții.

*) După Smiles-Schramm.

Sunt der a se deosebi societăți de reciprocitate și pe acții. La cel dintău asigurarea se face pe pe ricolul comun (asiguratul este prin urmare partaș tacit al întreprinderii) și seu se replătesc escedentul (prisosul) ca dividendă membrilor singuratici, or sunt de lipsă a se face plăți ulterioare (mai în urmă), la care membrii trebuie să se oblige înainte când intră în societate; mărimea contribuțiilor anuale ale membrilor este der variabilă. La societățile pe acțiuni formeză capitalul de acțiuni și fondul de rezervă, ce se adună cu încetul, garanția, ce se da asiguraților în schimbul unor anumite premii, stipulate prin contract. Unor societăți pe acțiuni, care plătesc acționarilor mari dividende, li-se face de multe ori imputări pentru acosta. Se trece însă cu vederea, că la respectivele societăți dividendă cea mare, abstrăgându dela neobosita și harnica lor conducere, este numai fructul înțeleptei păstrări a fondurilor. Mari dividende pot plăti numai acele societăți vechi, care în anii dintău ai activității lor au renunțat a împărți câștigul între acționari, cu scopu de a-și aduna rezerve mari.

Societățile de asigurare au luat în ziua de azi un avânt extraordinar. Ele s'au acomodat trebuințelor de totu soiul ale vieții noastre culturale. Cu toate acestea sunt încă mulți, care spre paguba lor și a familiei lor nu se folosesc de acestu aședământ binecuvântat. „Eu mai bucuros voi păstra“, dice unul, „o sumă mică, care se mă asigură în contra oricărui nenorocire“. Altu dice érași: „De ce se mi-se întempe tocmai mie o nenorocire?“ și se legăna în dulcea liniște a norocului său, fără a se gândi măcaru câtu de puțin la alocarea unei mici sume pentru asigurarea vieții și a averii sale.

Orice om, care scie să cugete câtu de puțin, va cunoște câtu de greșită este părerea celui din urmă. De altă parte părerile nu sunt încă lămurite, în ce privește procedura aceluia, care mai bucuros păstrează și nu se asigură, și totuși și acosta procedură este greșită. Păstrarea este, precum am arătat, nu numai ceva laudabil, ci și neapărat de lipsă și

Domna R. locuia în Fiume, pe când fiul ei își făcea studiile acolo. Ea ducea o viață retrasă. Der era însă în seninătate — fiecare lauda și iubea pe fiul ei.

„Are să devină odată un bărbat“, îi dice un profesor:

„Nu, el nu mai are trebuință să devină bărbat, căci este deja“, îi împărțise altu.

În sera zilei, în care i-se spusese aceste cuvinte, ea se duse înainte portul soțului ei.

„Ești mulțumit cu mine? Fiul tău va deveni precum ai fost tu“.

Anii trecură. Onoriu întreprinse mari călătorii. Vitejia, spiritul cel ager, neclintita energiă a tinerului marinar storceau admirațiune; bunătatea inimei sale nefățărte și pline de tact și de veselie îi câștigau amiciți. El era mamei sale, care locuia acum érași în reședință, lungi și amănunțite scrisori, povestindu-i totu. Fiecare ispita îi deslășuia. Ea nu îi predica niciodată. Însă în sângea mamei sale, îl susținea în petele, în care alții cu același isvor puternic de viață, cu egala bagăță șovăiau. El sevrănea nebunii, le putea însă îndrepta mărturisii.

În decursul unui concediu sosi el odată plin de bucurie acasă.

„Se pregătesc o expedițiune științifică pentru polul nordic, la care am să iau și eu parte.“

Însă surisul său fericit perisă, când văd efectul cuvintelor sale. Palidă ca mărta, cu expresiunea unei nesfârșite și amare suferinți pe trăsurile încă frumoase ale feței, părea mamă-sa ca împetră. În o astfel de stare nu o veduse elu niciodată. Deodată recunoscu elu mărimea sacrificiilor, ce i-le adusesse mama sa. Fiecare isbândă câștigată era opera ei; fructul educației i-l dase ea; totu, totu îi datora ei, care nu se gândise niciodată la sine, care avusesse în vedere numai fericirea lui. Nu, elu nu se putea duce.

Tinerul bărbat o îmbrățișă peste umeri.

„Nu mă duc, mamă, nu te pot vedea suferind astfel.“

Ea îl privi cu recunoștință, rădămându-și capul de puternicul peptu al fiului ei.

Însă în dimineața următoare, pe când se afla încă elu în pat, ea îl cercetă.

„Onorie, și tu vei călători la polul nordic, eu nu te rețiu!“

„Nu, mamă, rămân, fiindcă sciu, că te topesc de frică.“

„Dumnezeu te va lua sub scutul său. Lui îi încredințez totul.“

Și elu plecă. La începutu sosiau dese sciri, mai târziu se răriră, în cele din urmă încetară cu totul. Omenii veniau să mângăie pe femeia, care era singură. Ea refusa oric-mângăiere, nu se plângea. Der perul ei încă abundă alb și ochii își perdur strălucirea. Cu toate acestea ea nu și perduse speranța.

„Dumnezeu nu poate fi atât de crud că să mi-l răpescă!“

Acosta credință o susțină.

Și credința ei nu o amăgi. Din Rusia sosiră sciri: Călătorii la polul nordic aru fi părăsiti vasul lor înghetată și aru fi pe drum să se întorcă. Într'o zi inghenunchind înaintea iconei maicei Domnului, ținea o depeșă în mână.

„El trăese! tu mi-ai ascultat ruga!“

Nu numai reședința, ci țera întregă, totă lumea științifică se interesa de soarta călătorilor la polul nordic. Pretutindeni era admirat eroismul aceluia, care pentru știință lună întregi priviseră în fața morții în cea mai îngrozitoare formă a ei. Acela, care se distinsese mai mult prin răbdare mare, prin vedere și curaj, era unul dintre cei tineri și se numea Onoriu R.

La întorcere li-se pregăti o primire srbătorescă, la care luă parte întreaga populațiune a reședinței. Domna R. se afla singură în cameră, după cum își exprimase dorința, spre a aștepta pe fiul său. Inima îi bătea cu violență. Cum asculta, deodată auzi un șopot îndepărtat; totu mai mult se apropia șopotul înăbușit. Nesfârșite strigăte de bucurie și de aclamare se amestecau cu durutul rôtelor dela trăsuri. Deodată se făcu tăcere. Femeia cu perul alb se cutremură; ea se sculă și se îndreptă cu pași șovăinți spre ușă. Acosta fu deschisă cu repeziune și — fiu-său îmbrățișă pe mamă-sa pe după gât.

Minute de cea mai mare bucurie trecură pentru inima ei de mamă ca o singură bătaie de puls. Prin larmă și strigăte fură întrerupte.

„Vrem să te vedem, Onorie, pe tine, eroule!“

Elu o trase pe mamă-sa cu sine.

„Ce faci?“

„Decă merită acosta aclamațiune, decă sunt un erou, acosta țu-o datozești!“

Și cuprindându-o cu brațul, se arată la ferăstră.

(W. Francis.)

trad. de Al. Cr.

nimănu nu-i va veni în minte a dice ceva contra ei; căci păstrarea în adevăr e pentru individ, ca și pentru popor în total, una din cele mai de căpeteniă temelii ale bunăstării. Dér și asigurarea este un felu de păstrare, numai câtă este mai potrivită scopului. Sunt o mulțime de casuri, în cari asigurarea nu se pôte nicidcum înlocui cu păstrarea simplă. Acésta se pôte dice cu deosebire despre asigurarea pe viață.

Câtă timp i-ar trebui unui tată de familie, ca să-și păstreze atâți bani, câtă sunt de lipsă pentru îngrijirea familiei sale după mórtea sa! Las' că, de ar fi încă odată așa de sănătos și puternic, el pôte totuși să părăsescă acésta viață fără de veste și înainte de vreme, și că astlel se pôte face sfârșit tuturor propusurilor și planurilor sale bune, dér densusul ar și ajunge numai în forțe rare casuri o etate coreșpunătoare. La acésta se mai adauge și altă considerație: pot să vină întâmplări, cari se îngreueze mult păstrarea, ba să o facă chiar cu neputință și prea ușor omul este sedus a ataca capitalul, ce l'a pus la o parte pentru casul de mórte. De aceea simpla păstrare din săptămână în săptămână nu este o garanție de ajuns pentru asigurarea familiei după mórte.

O garanție deplină mulțumitoare oferă numai și numai asigurarea pe viață. Ea nu face ca adunarea unui anumit capital să atérne dela viața aceluia, care are să îngrijescă serios de binele familiei sale. Ceea ce păstrează el în chip de premii séu contribuiri de asigurare, este asigurat în contra tuturor întâmplărilor. Și mai mult: cu încheierea contractului de asigurare ținta păstrării de ani îndelungați e deodată ajunsă. Chiar decă ar muri în ziua după ce a făcut plata dîntău a premiei séu a contribuției sale, nevasta și copiii lui vor primi suma întregă, pe care a fost asigurat. Mórtea timpurie în casul acesta nu numai că nu zădărnicesc păstrarea capitalului, ci aduce cu sine chiar scadența lui!

Acésta instituțiune are și un efect moral. Ea împinteză pe tatăl de familie de-a își implini datoria de-a îngrijii pentru ai séi în modul cel mai practic. Și apoi unde rămâne liniștea sufletească, ce-o are acela, care se scie astfel asigurat pentru casul de mórte!

De câte ori nu se întâmplă, că bărbați, cari au fost membri activi și folositori ai societății, au lăsat la mórtea lor nevastă și copii în cea mai mare sărăcie! Ei au trăit pe picior mare, au avut o locuință scumpă, s'au îmbrăcat cu haine scumpe, au dus casă, au luat parte la toate petrecerile și au crescut copii lor în ideile îndatinate despre poziția socială și cum să fiă bine văduți; în ce stare lasă ei însă familiile lor după mórte? Ingrijit'a tatăl pentru viitorul lor? 150—250 de florini pe an plătiți la o societate de asigurare pe viață ar fi asigurat vedușele și orfanii lor în contra lipsei totale. Implinitu-și-au ei acésta datoriă? Nu. Se dovedesc, că familiile respective au consumat toate mijlocele lor, decă nu chiar peste mijlocele lor, și sfârșitul este, că deodată stau în lume fără de ajutor și sunt belea pe capul ei.

O asemenea procedere dovedesc nu numai ușurință, ci este și de tot crudelă. A funda o familie, a obicinui femeia și copiii cu pretensiuni mari, a căroră neîmplinire îi face nenorociți, și a lăsa apoi familia la mila rudelor séu a străinilor, ori a-i lăsa în grija casei săracilor séu espusi chiar și temniței, acésta e o crimă comisă nu numai în contra societății cetățenesci, ci și în contra nenorocitelor ființe, cari trebuie să sufere.

Trebuie să recunoscem, că numărul acelor, cari sunt în stare a pune la o parte atâtea economii, câte se fiă de ajuns pentru binele familiilor lor, este relativ mic în lupta cea grea de astăzi pentru existență. Pôte că trebuințele unei familii, care este în creștere, să înghiță toate veniturile ei, și ele consideră suma, ce ar pute-o păstra de prea neînsemnată, decătu ca să se plătescă a a-o mai pune la o parte. Ele devin fără de grijă și își pierd speranța de a-și vedea deodată asigurată familia în casul mórții.

Să luăm de pildă pe un tată de familie, care a deschis o prăvălie. El crede, că în cursul anilor pôte pune atâtea la o parte, ca la mórtea lui femeia și copiii săi să aibă o existență asigurată. Dér viața e nesigură, el scie că pôte munci de adă pe mâne, și că atunci familia lui ar rămâne în lipsă relativă. De aceea se hotărăsc, fiind de 30 de ani, a-și asigura viața. El se asigură la o societate de frunte pe 6000 florini, cari sunt a se plăti moștenitorilor séi după mórtea sa, și plătesc pentru acésta pe an o premie de 144—156 florini, care după câștigul curat al societății se mai și micșorează. Din momentul, în care a plătit acésta sumă pentru întâia oră, cei 6000 florini ai familiei sale sunt asigurați, chiar decă el ar muri în ziua următoare.

Decă ar fi dus cei 144—156 florini în fiecare an într-o bancă séu i-ar fi depus la o cassă de păstrare, numai după vre-o 20 de ani economiile sale ar fi ajuns la suma de 6000 florini. Decă mijlocul simplu și frumos al asigurării pe viață i-a ajutat, ca în tot timpul acestor 20 de ani ai etății sale bărbătesci să fiă liber de frică și de grijă în privința urmărilor posibile ale morții sale, el pôte gusta prezentul neturburat de gândul unui rău viitor.

Astfelu asigurarea pe viață pôte fi considerată ca un contract, prin care neegalitatea în durata vieții se delătură până la un grad ore-care, într-o câtu adecă aceia, cari mor de timpuriu — ori mai bine disu familiile lor — se fac părtașe la sôrtea norocoasă a acelor, cărora le este dat a trăi mai îndelungat. Și chiar decă asiguratul ar trăi așa de îndelungat ca premiile sale să trecă peste suma asigurată, totuși nu-i va pără rău, că și-a asigurat viața, decă se va gândi, că prin acésta s'a scăpat atâția ani de grija cea apăsătoare.

Aceleași cauze, cari ne sfătuesc a ne asigura casele și proprietățile noastre în contra focului, ar trebui să ne îndemne și mai tare de a ne asigura viața.

Tipuri din viața animalelor.

Pentru popor și tinerime de Dr. Carol Rothe.
Traducere liberă.

Animalele vertebrate.

Mamiferele.

(Urmare.)

Ordinea a 8-a. Semiungulatele.

Grupa animalelor semiungulate ce a fost mai înainte împreună cu multungulatele séu roșetorele constă numai din un neam de dihorni numiți latinesc *Hirax*, cu puține feluri. Aceste animale trăesc în societate prin Africa și Siria și prin modul lor de viață, prin punerea de străji, prin însușirea lor de a pute fi îmblânziți arată îndestul, că ele pot să stea pe aceeași treptă ca și roșetorele.

Ordinea a 9-a. Proboscideele séu animalele cu trombă.

Flefanții și alte animale de ordinea acésta s'au numărat mai de mult într-o altă ordine, fiind-că aceste animale apar, privite de din afară, molatice, posedând piele grosă precum și mai multe degete la picior îmbrăcate în copite. În timpul mai dincóce s'au scos aceste proboscidee din aceea ordine, unde au fost mai de mult classate și li-s'a dat un alt loc deosebit, fiind-că aceste animale posedă o pricepere foarte mare. Despre înțelepciunea elefanților se istorisesc mai multe exemple. — Cine nu scie între altele istoria despre pașania croitorului din orașul Bagdad, care în loc să-i dea elefantului, ce trecea în totă ziua pe lângă ferestra lui vre-o bucătură, odată l'a împuns cu acul în trombă și pentru acésta faptă răutăcioasă, acelu elefant și-a răsunat la reîntorcerea sa prin aceea, că pe croitorul, care cosea lângă ferestra la un vestiment de mare preț l'a împroșcat cu tină din tromba sa? Elefantul dinpreună cu cânele, cu calul și cu mai-muștele stau pe trepta cea mai înaltă spirituală dintre toate animalele. Dintre multe istorisiri ce documentează acésta, vom aminti numai unele.

Memoria elefantului.

„În anul 1771 am cercetat o menageria din orașul Londra,“ istorisesc un scriitor englez, în care putei să veți vre-o câtu va elefanți. — Cu acésta ocaziune eu am dat la o parte cu bățul meu fânul cel răscolea un elefant cu nasul séu cel ca o trombă. Eu firesc că m'am pădit, ca nu cumva să fiu pedepsit de elefant, fiind-că l'am fost necăjit. — Ingrijitorul într'aceea de abea a băgat în seamă ce am făcut eu și mi duse că: elefantului de loc nu i-a plăcut fapta mea, dér să țin bine în minte, că elefantul nu mă va uita pentru acésta. — Au fost trecut vre-o șese săptămâni de când am cercetat elefanții, de aceea întâmplare mi-am fost uitat cu totul; într-o zi m'am socotit să merg érași la elefanți, ceace am și făcut. De bună seamă, că sute de ómeni vor fi cercetat acele animale, dér pe lângă toate acestea elefantul, pe care l'am fost necăjit odinioară, îndată ce m'a vădit m'a și cunoscut și-a întins tromba după mine ca să mă apuce; băgând eu înse iute de seamă ca fulgerul m'am depărtat de pe acolo și astfel am scăpat de mórte. Față cu ceilalți privitori a fost blând și numai pe mine nu m'a putut vedea cu ochi bun, aducându-și aminte de când l'am fost necăjit.

„Un patriot de ai mei din insula Ceylon a pătit o înse mai rău ca mine“ istorisesc mai departe acelu englez. Lucrul s'a petrecut astfel: acelu patriot a dat mai de multeori unui elefant să mănânce frunze de smochine ce-i plăceau de minune. Odată însă el a învăluit o petricică în o frunză de smochină și a dat-o elefantului. Elefantul a lăsat pétra jos și s'a dus mai departe. Când însă a venit elefantul

éraš în apropierea lui îl aruncă cu tromba la pământ și după aceea l'a călcat cu picior, încât s'erant om și-a dat sufletul.

O aducere aminte foarte mare a arătat singurul elefant, care a mai fost rămas în grădina botanică din Paris după impresurarea cea din urmă a acelu oraș. — Pe timpul impresurării acelu elefant a fost pus în cătuși de către un anumit bărbat D. ca să fiă omorât și apoi mâncat ca și soții séi; — când étă, că sosese o contra poruncă, care i-a mântuit viața animalului. Numai în luna lui August a anului 1871 veni D. pentru întâia oră éraš în apropierea elefantului ca să-i dea nutreț; elefantul îndată ce l'a vădit, numai decătu l'a și cunoscut și ca și când bați în palmi l'a apucat cu tromba și l'a aruncat sus în aer, după aceea l'a lăsat jos și a mers mai departe fără a se îngrijii mai mult de el.

MULTE SI DE TOATE.

Inmormântată de via.

Un econom din Zabor trăia de câtu timp tot în certă cu nevastă-sa. Din cel mai neînsemnat motiv o chinua pe nevastă-sa așa de cumplit, încât comuna întrégă vorbia despre purtarea lui cea rea. Mama economului îl ațita încă și mai mult în contra nevastei lui. Cătră sfârșitul lui August acésta dispără fără veste. Lucrul le bătu la ochi multor locuitori din comună, dér bărbatul nenorocitei femei le spunea, că ea s'a dus pentru câteva zile de acasă. În zilele trecute veni la Zabor un despărțiment de dragoni, cari mergeau la manevre cătră Leutomisch (Boemia). Mai mulți din ei fură încercăriți la economul din vorbă. Cătră s'era auzit nise vaete dureroșe, ce p'réu a veni din adâncime. Se luară după vaete și aflară, că acestea veniu dintr'un vechiu grajd de oi. Vor să între în lăuntru, ușa însă era închisă cu două lăcate. Sparseră ușa, dér nu găsiră suflet de om. Jură împreună era liniște. Deodată răsuară din nor vaetele și strigătele după ajutor. Unul dintre soldați se puse cu urechia pe pământ și ascultă. Spre grăza lui decoperi că strigătele veniu din adâncime. Fără să se gândească mult, soldații începură a săpa și deodată detară peste o fântână vechiă, care era astupată cu lut. Când auziră vaetele mai lămurit, soldații se puseră pe lucru să mântuiască pe nenorocita ființă din fântână. Unul din ei își legă o funie peste mijloc și ținând un felinar (lămpă) în mână, fu lăsat înăuntru. Acolo i se infățișă o priveliște înfiorătoare: o femeie zăcea într'un lac de sânge, cu ochii jumătate închiși și cu gura căscată. După mari opintiri isbuti dragonul să scold din fântână pe nenorocita femeie, care când veđu lumina zilei leșină. Fu dus în spital, unde se recrea cu inecul. Se făcu arestare și țeranul împreună cu muma-sa fură dați pe mâna judecatoriei din Kutenberg, fiindcă totă comuna îi bănuiesc, că au aruncat pe sârmana femeie în fântână, unde a stat patru zile pline de chin.

Zaharul ca material de clădit.

„Folia comercială din New-York“ spune, că după cum se împărțese din Washington cu totă seriozitatea, cunoscutul milionar și rafinator de zahar Claus-Spreckels a petiționat la oficiul de patente, că să obțină o patentă pentru invenția ce a făcut-o, și care constă în aceea, de a da zaharului rafinat o așă de mare țără, ca acesta să se pôte întrebuința ca material de clădit în locul marmorei și a tuturor celorlalte pietri de zidit. Se dice, că Spreckels a făcut acésta invenția, când se încerca a presa zaharul, ce avea s'el esporteză în Mexiko, în mari bolovani, spre a face rezistibil în contra tuturor in-

lor climatic. Inventatorul susține, e în stare a'i da zaharului după placu ori ce formă, și că acesta e mai alb și de o țără mai mare, ca cea mai bună marmoră, și decât s'ar întrebuița ca materialul de clădit, ar fi totu așa de durabil față cu influința schimbărilor atmosferice, ca și granitul, marmora etc. Pentru de a'și face populară invenția sa, Spreckels intenționează a lucra un plan, după care se-și clădescă din zahar întărit unu elegant și modern adănsu la casa cea albă din Washington. Zaharul, ce are să se întrebuițeze pentru o așa întreprindere cutezătoare, are să fiă preparat după planul stabilit totu numai din trestia de zahar, ce se produce în Statele-Unite. Amintita foia observă la acestea: „Până aci soirea din Washington, care ca istorică a dărilor caniculare nu sună așa de rău, și băeții de strade ar fi forte încântați, căci ar avé ce să lingă, când palatele noastre de afaceri în Waall-Street și în împrejurime s'ar face din zaharul de linsu alu lui Spreckels“. Din băeții de stradă ar deveni lingăi de stradă.

Tergul de rimători din Steinbruch. La 23 Sept. n. starea rimătorilor a fost de 120.315 capete, la 24 Sept. au intrat 2285 capete și au eșit 1146 rămânendu la 24 Sept. unu număr de 121.454 capete. — Se notă: marfa ungară veche, grea dela 41 cr. până la 43— cr. marfa ungară tineră grea dela 45 1/2 cr. până la 46 cr. de mijloc dela 46 cr. până la 47 cr. — ușor dela 48 cr. până la 49 cr. — marfa, franceză grea dela 41 până la 43— cr. — de mijloc dela 45 1/2 cr. până la 46 1/2 cr. ușor dela 47— cr. până la 49 cr. — Marfa de România de Băkonj grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. linsu transito ușor dela — cr. până la — cr. transito ito țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. Marfa sârbescă grea dela 44—44 1/2 cr. transito, mijloc grea dela 44—44 1/2 cr. transito, ușor dela 45—46 cr. Porcîngrășați de unu anu dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cantăriți la gară cu 4 1/2.

Călderul sêptemănei.
Septemvre are 30 zile.

Sorele	Căld. Gregorian	Căld. Iulianu
6. 8	29 Michail Ar.	17 Mucunița Sofia
5. 52	30 Ieronim	18 Cuv. Eumenie
6. 11	1 Oct. Rem.	19 Muc. Trofim
5. 49	2 Leodegar	20 Muc. Eustatie
6. 13	3 Candid Oct.	21 Apost. Codrat
5. 47	4 Franc. Sev.	22 Muc. Foca sfințitul
6. 14	5 Placidu	23 + Zăm. S. Ioan Bot.
5. 46		
6. 17		
5. 43		
6. 19		
5. 41		
6. 21		
5. 39		

Cursul pieței Brașov
din 23 Septemvre st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	9.44	Vend.	9.46
Argintu românesc		9.39		9.41
Napoleon-d'ori		9.45		9.48
Lire turcesce		10.70		10.72
Imperiali		9.70		9.72
Galbini		5.55		5.57
Scris. fonc. „Albina“	6 1/2	101.—		102.—
	5 1/2	98.50		99.—
Ruble rusesce		123.—		124.—
Mărci germane		58.20		58.50
Discontul	6—8 1/2			pe anu.

Cursul la bursa de Viena
din 27 Septemvre st. n. 1889.

Renta de aur 4 1/2	100.30
Renta de hârtie 5 1/2	95.30
Imprumutul căilor ferate ungare	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	99.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	112.—
Bonuri rurale ungare	104.70

Renta de aur austriacă	110.60
Losuri din 1860	137.90
Acțiunile băncii austro-ungare	920.—
Acțiunile băncii de creditu ungar.	318.50
Acțiunile băncii de creditu austr.	306.75
Galbeni împărătesce	5.65
Napoleon-d'ori	9.48
Mărci 100 imp. germane	58.42 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	119.65

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 25 Sept. 1889

Semițe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
		dela	până
Grâu Bănățenesc	79	8.60	8.70
Grâu dela Tisa	79	8.55	8.65
Grâu de Pesta	79	8.60	8.70
Grâu de Alba-regala	79	8.60	8.70
Grâu de Bácska	79	8.60	8.70
Grâu ung. de nordu	79	—	—

Semițe vechi ori noue	soiulu	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Săcară	Nutrețu	70—72	6.90	7.15
Orzu	de vinar	60—62	6.10	6.30
Orzu de bere		62.64	6.80	7.50
Ovășu		64.66	8.—	9.50
Cucuruz	bănăț.	39.41	6.85	7.30
Cucuruz	altu soi	75	5.00	5.05
Cucuruz		73	4.95	5.—
Hirișcă		—	5.30	5.60

Bursa din Budapesta

Valori	%	se cump.
Rentă română perpetuă 1876	5 1/2	98.—
Renta română amortisabilă	5 1/2	98.—
dcto	4 1/2	82. 1/2
Renta rom. (rurale convertite)	6 1/2	101. 3/4
Oblig. de stat C. F. Române	6 1/2	—
idem	5 1/2	—
Imprumutul Openheim 1866	5 1/2	—
Imprumutul Oraș. Bucuresci	5 1/2	86. 3/4
idem	5 1/2	—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciar ruralu	7 1/2	102. 5/8
idem	5 1/2	96. 1/2
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci	7 1/2	102.—
idem	6 1/2	101. 1/2
idem	5 1/2	91. 1/4
Credit Fonc. Urban din Iași	5 1/2	73.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	250.—
	V. N.	
Banca Națion. ult. div. 73.35	500	1067.—
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	285.—
Naționala de asig. ult. div. 13 lei	200	241.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	250.—
Soc. de Reas. ult. div. 101. aur	200	—
Națion. de Asig. ult. div. 128.35	—	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	104.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
Agio în Bursă	—	0.02 1/2
Rubla de hârtie	—	—
Banca Națion. a României	—	—
Scompt.	6 1/2	—
Avansuri pe efecte	7 1/2	—
Avansuri pe Lingouri	7 1/2	—

Domii măestri-croitori se facu atenți asupra renumitului depositu de postavuri de mărfuri de lână și de totu felulu de obiecte trebuincioase la croitoria, alu D-lor Grin & Comp. în Budapesta (Waitzner-Boulevard Nr. 8, lângă Marokkaner Haus).

Acestă firmă vinde en gros, precum și cu mărunțulu cu prețurile originale ale fabricii și scopulu ei este ca să provață cu mostre bogat asortate pe toți acei d-ni croitori, cari voescu a'și servi mușterii lor bine și ieftin, fără de avé depositulu lor de mărfuri, care se procura cu mare riscu și cheltueli.

Pentru a puté primi de timpuriu aceste colecțiuni de mostre pentru sezonulu de toamnă și de erna este a se adresa câtu mai curend directu la firma susu numitu.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

FUNDATĂ ÎN 1888. **TIPOGRAFIA** FUNDATĂ ÎN 1888.

A. MUREȘIANU

BRAȘOVŪ, PIAȚA MARE No. 22.

Acestu stabilimentu este provăduțu cu cele mai noue mijloce tehnice și asortatū cu totu felulu de caractere de litere din cele mai moderne, este pusū în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AURŪ, ARGINTŪ ȘI COLORI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
PENTRU TÔTE SPECILE DE SERVICIURI.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

COMPTURI, ADRESE, CIRCULARE, SCRISORI, CUVERTE,
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE ANUNCIURI.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

BILETE DE INMORMENTĂRI.

Comandele eventuale se primescū în biuroulu tipografiei, Brașovū, piața mare Nr. 22, etagiulu I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.

AVISŪ.

Dela 1 Octomvrie st. n. cancelaria avocatului

IOSIFŪ PUȘCARIU

se află în

PIAȚĂ No. 90, ETAGIULU I.

(lângă filiala „Albina“).

„ALBINA“,

institută de credit și de economii
Filiala Brașov.

Amanetază mărfuri

cu interese de 6 până la 7⁰/₁₀

în sensul regulamentelor ei referitoare, — primește mărfuri spre imagineare în magazinele ei proprii de lângă gară, de asemenea închiriaza pe teritoriul ei și locuri pentru depozitare.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dîlnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. p.

84,17

Acțiile

institutelor de credit și economii

**„ALBINA“, „ARDELEANA“,
„TIMIȘANA“ și „VICTORIA“**

le cumpără cu prețurile cele mai bune

Dr. Emil F. Negruțiu,

medic în Gherla (Sz. ujár).

152,5—5

AVISŪ

pentru

POSESORII DE PIANURI.

Ună tehnică de pianuri, care a lucrat în cele mai mari și renumite stabilimente pentru construirea de pianuri din Germania și Austria (ale Vienei), și care este foarte deprinsă cu cele mai noue invențiuni și îmbunătățiri la mecanismul pianurilor cu onore se recomandă pentru reconstruire, pentru îmbrăcarea cu piele nouă, precum și pentru reparatură de tot soiul.

Asemenea accordază în modul cel mai exact orice instrument.

Iohann Strobel

Ulița Scheiloră No. 136.

149,6—5

Cel mai bun mijloc din lume pentru curățit

este universală

SĂPUNŪ DE CURĂȚITŪ METALURI,

premiat la toate expozițiunile. Pentru metal, aur, argint, ferestri, sticle și oglinzi, pachetat în cutii cu câte 100 bucăți. Brutto $\frac{4}{3}$ Kilo.

Depositul principal

la
SIGMUND JUNGER,

Budapesta, Révay-Gasse No. 8.

Vendătorilor se acordă rabat însemnat

Cu măruntul se poate căpeta la renumitele băcării, marchitanii, prăvălii de metaluri și unelte din toate localitățile.

150,6—6

AvisŪ d-lorŪ abonati!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a serie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov.

Efectuază la casuri de strămutare dintr-un loc într-altul cu calea ferată, cu vaporul și pe șosele transportul obiectelor prin

CARĒLE LORŪ PATENTATE

pentru

TRANSPORTUL DE MOBILE

ce se închid. Fiind aceste cară tapetate complet înăuntru și așezate pe arcuri se economisește împachetarea precum și descărcarea și reincărcarea obiectelor.

125,10

Nru. 11186—1889.

50,M.1

PUBLICAȚIUNE

referitoare la încasarea competițiilor transcrierii posesiunii și a taxelor pentru testimoniile oficiului de dare și copiilor celorlalte de posesiune.

Conform concluderii reprezentanței comunale orașenești aprobată de înaltul loc dat 14 Noemvrie 1888 se vor escassa de cătră oficiul orașenești de dare în favorul casei orașenești dela respectivele partide, următoarele competențe pentru transcrierea posesiunii și următoarele taxe:

a) Cu 1 Ianuarie 1890 începând ca competențe pentru transcrierea posesiunii:

Pentru transcrierea realităților în cele posesiunii de pământ din incidentul unei eredități, unei cumpărări, unei dotațiuni, unui schimb etc., și anume după realități, a cărora preț se compută după dispozițiunile art. de lege XLV. din anul 1887, un procent.

b) Cu 1 Octomvrie 1889 începând următoarele taxe și anume:

1) Pentru estradarea testimoniilor din partea oficiului orașenești de dare pentru fiă-care colă, afară de competița de timbru, o tacsă de 50 cr.

2) Pentru copie oficiosă după colă de posesiune, estradată la cererea partidelor, și anume pentru fiă-care colă un florin.

Purtătorul evidenței dărei de pământ dela oficiul orașenești de dare statorcesce, după esecutarea schimbărilor de posesiune, rezultate pe temeiuul resoluțiunilor tabulare transmise oficiului orașenești de dare de tribunalul reg. ca oficiul cărților funduare, seu pe temeiuul documentelor așternute de partide, un procent, ca competiță pentru transcrierea posesiunii, după prețul realității determinat în sensul art. de lege XLV din an. 1887, estradând după aceea pentru partidele obligate pentru solvire referitorul mandat de solvire.

Partida obligată pentru solvire se îndatorază că, după inmanuarea mandatului de solvire, să plătească la cassa oficiului orașenești de dare, pe lângă evitarea consecințelor de execuțiune, în decurs de 30 de zile competița statorită pentru transcrierea posesiunii.

Brașov, în 21 Septemvre 1889.

Magistratul orașenești.

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 10,542—1889.

169,1

HIRDETMEŪNY.

Brassó vármegye törvényhatósága közigazgatási és gyámhatósági hivatalának 1890 évi költségvetési előirányzata az állandó választmánynak mai napon tartott ülésében hozott határozata folytán az 1886 évi XXI. t. cz. 17 §-a értelmében közszemlére kitétetett és 15 napon át az alispáni kiadó hivatalban a hivatalos órákban bár ki által betekinhető.

Brassó, 1889. szeptember 25-én.

Roll Gyula,
kir. tan. alispán.

Sz. 3914—1889 tkvi.

168,1

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Mihailovits G. testvérek végrehajthatóknak ismeretlen tartozkodó Bán György végrehajthatást szenvedő elleni 500 frt. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthatási ügyében a brassói kir. törvényszék (a Zernesti kir. bíróság) területén lévő, Almásmező határán fekvő, az almásmezői 9 számú tjkvben A+ a alatt foglalt 809, 810, hr. sz. ingatlan okból végrehajthatást szenvedő Ban Georget illető 1/3 ad részére 14 frt. kikiáltási árban; a 975 hr. sz. ingatlan 1/3 ad részére 39 frtban; az 1491/2 és 1492/2 hr. sz. 1/3 adára 45 frt.-ban; a 2326 hr. sz. 1/3 adára 39 frt.-ban; a 2331 hr. sz. 1/3 ára 130 frt.-ban; a 2332, 2333, 2334 és 2339 hr. sz. 1/3 adára 137 frt.-ban; a 2344, 2345 és 2346 hr. sz. 1/3 adára 71 frt.-ban; a 2660 és 2661 hr. sz. 1/3 ára 12 frt.-ban; az 1108 sz. tjkben A+ a foglalt a 3199, 3200, 3203 és 3446 hr. sz. a. 1/3 ára vagy is időközben Ban Györgyről, Skurtu György és Ban Bukur ára átruházott 1/3 ad részére 91 frt.-ban, a 698 sz. tjkben foglalt 2175/2, 2177/2, 2179/2 és 2180/2 hr. sz. 1/3 ára 142 frt.-ban; a 2200, 2201 és 2277 hr. sz. 1/3 adára 63 frt.-ban, a 809 sz. tjkben A+2686 és 2687 hr. sz. egész ingatlanokra 123 frt.-ban, az 1076 sz. tjkben A+68 és 69/2 hr. sz. egész ingatlanokra 162 frt.-ban; az 1083 sz. tjkben A+2066 hr. sz. egész ingatlan 119 frt.-ban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889 évi október hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor Almásmező község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1889. évi június hó 20-én.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.